

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre — — — 16 kor.
 Negyedévre — — — 4 „
 Helyben háshoz hordva:
 Egész évre — — — 20 kor.
 Negyedévre — — — 5 „
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — — — 24 kor.
 Negyedévre — — — 6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét 10 és
 12 óra közötti napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.
 A szerkesztőség kérésre visszadátol
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.
 Előfizetők és hirdetősek a
 kiadóhivatalhoz intézendők.
 Helyi szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, június 6.

A kiegyezés.

(K. Ö.) A magyar félhivatalosak nagy reménnyel néznek a kiegyezési tárgyalások folytatása elé. Nagy örömmel hirdetik, hogy a kiegyezés, dacára hogy nem egy differenzia vár elintézésre, biztosan meglesz és a kormányok az autonóm vámtarifára vonatkozó megállapodásokat már az őszszel a parlamentek elé terjesztik.

Mi nem vagyunk ily optimisták. Tudjuk ugyanis, hogy lényeges differenciákat kell kiegyenlíteni és ha azokat *hamarosan* sikerül kiegyenlíteni, úgy bizonyára mi leszünk, a kik az alkura ráfizetünk. Mert nagyon szívósak, abból a fellevésből indulva ki, hogy ránk nézve életfeltétel a közös vámterület.

A kormány helyzete nem könnyű. Az ország érdekeit tartozik képviselni. De hát melyik, mi az ország érdeke? Az iparosok, avagy az agráriusok követelése? Mind a kettővel számolni kell. A mezőgazdaság az ország őseréje, melyet fentartani, fejleszteni kell. Az ipar a mezőgazdaság legnagyobb támasza, ezt sem szabad elhanyagolnunk. Mind a kettő azonban a nemzeti vagyonsodás közös forrása. Egyiket sem szabad a másik rovására sem dédelgetnünk, sem elnyomnunk, mert akkor saját husunkba vágnánk.

Éppen azért nehéz a megegyezés. Annál inkább, mert az iparosok az ön-

álló, Ausztriától különvált vámterület álláspontjára helyezkednek. Holott arról van szó, hogy a közös vámterületen belül miképpen lehet az ipar érdekeit megvédeni.

Itt egy alternatíva előtt állunk. Az ipari érdekeltség minden baj forrását a közös vámterületben keresi. Mi lenne következménye ipari szempontból a külön vámterületnek? Az ipari érdekeltség biztosra veszi, hogy az önálló vámterület mellett az ipar fellendülne. De hát ha nem. Az önálló vámterület esetén a mezőgazdaság még mostohább viszonyok közzé kerülne. Ki lenne akkor a magyar ipar fogyasztója? Avagy kivételre gondol? Ebben az esetben csak a keleti államok jöhetnek figyelembe. Avagy azt gondolja a magyar ipar, hogy a német, osztrák és angol iparral itt felveheti a versenyt?

De tud-e majd megbirkózni az osztrák iparral a magyar piacon, mikor az osztrák ipar tőkegazdag és fejlett, tartalékok felett rendelkezik és kartellek által védett állapotában veszteséggel is tud exportálni. Ezt annál is inkább kell meggondolnunk, mert Ausztriával szemben önálló vámterület esetén simán kell elbánnunk, már csak azért is, hogy mezőgazdasági kivitelünket biztosíthassuk.

Megfontolandó még az a körülmény is, hogy az önálló vámterület esetén folytatja-e az állam eddig követett költséges iparfejlesztési politikáját és nem kell-e majd minden anyagi erőnket a mezőgazdaság lábra állítására fordítanunk?

Mert azt csak nem lehet feltételezni, hogy Ausztria, ha áttérünk az önálló vámterületre, nem Oroszországnak és esetleg Amerikának fog kedvezni. Az elsőnek azért, hogy oda ipari terményeit elhelyezhesse, a másikkal azért, hogy ellenük ütőkártyával rendelkezhessek.

Az ipari érdekeltség abban is téved, mikor követeléseit annak az alapján formulázza, hogy mert a magyar ipar megteremtéséről van szó, vagy lépünk át az önálló vámterületre, vagy az autonóm vámtarifában oly kedvezéseket adjunk az iparnak, melyek az agrárérdekekbe ütköznek. Az autonóm vámtarifára vonatkozó követeléseket szerintünk csak egy alapon lehet teljesíteni, még pedig a forgalom értékének arányában. Ha nem tévesztjük szem előtt, hogy mily értéket képvisel a mezőgazdasági termelés és mekkorát az ipari termelés, nem lesz nehéz a két érdeket kiegyenlíteni.

A magyar ipar jelene és jövője minden józanul gondolkodó előtt kell, hogy fontos tényezőjét képezze nemzeti gyarapadásunknak. De azt semmiképp sem helyeselhetjük, ha oly követelésekkel lép fel, melyek az osztrák kapzsiságot táplálják.

A magunk részéről tehát semmiképp sem tudunk oly nyugodtak lenni, ha az autonóm vámtarifáról van szó. Eddig is a mezőgazdaság volt a fejős tehén. Pedig mily nehéz a rossz szokásokról lemondani.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZAJA.

Kérész-virág.

(Dán novelette.)

Írta: Harald Kilde.

Ott ültek kettesben a nagy kőtömbön a délig nyitó folyondára alatt, mely ragyogott a harmattól a reggeli napfényben.

A lány levette fejéről a kalapot, mely szőke fürtjeit takarta, a melyekkel a szél játszadozott s mosolygó arczzal, félszemmel kacintva nézett bele a meleg, aranyos napfénybe, mely beragyogta a gátan túl elterülő zöld erdőt és a frissen kaszált réteket.

A férfi előtte ült a nőnek és egyenesen belenézett annak fénytől csillogó arczába, míg kezeik az időviselt, kopott kő száraz mohán nyugodtak egymásba fogózva.

A lila virág kelyhek átbújtak a fejük felett az egymásba fonódott zöld indákon s kihajoltak

a pirosra festett deszkakerítésen. Körülöttük sugár nyírfák nyultak zizegő lombjukkal a magasba, a sötétkék égboltozat felé. Odalent, a csillogó lombu erdőség és a meredek ut háta mögött a kis folyó szaladt tova csacsogva és fűgén kövices és mélyre vásott medrében.

Mikor a szél jobban neki fektűt a fuvásnak, erősebben hallatszott a mormolás, hasonlóan a fellobbanó fényes lánghoz, mely azonban abban a pillanatban elhalt, mihelyt a szélroham alább hagyott.

— Margit — szólalt meg a férfi — ez a nap, mely most ránk árasztja sugarait, szerelmünk első napjának a hajnalfénye, mely utainkon világot vet.

A lány meleg kék szemének tekintete elmerült mélyen a férfi szemének világában, míg arczán gyors mosoly cikázott át s még erősebben megszorították egymás kezeit.

A lány hátra vetette fejét a virágindák közé, úgy hogy a virágszirmok karsu szárai-
 kon himbálóztak s valóságos gyöngyzáport hirtettek, árasztottak a fejére.

— Ej hagyjatok! Mit csináltok? — szölt a lány kacagva s lerázta a vízceppeket a nedves fürtökről.

— Ugyan Margitkám — szölt a férfi helyéről felugorva — csak nem akarod tán ezen harmat serlegeket mind kiüríteni? Persze hogy nem lelkem. Node mégis egyet!

Vigyázva lehuzott egyet a beljebb álló virágkelyhek közül, mely színültig tele volt harmattal és éjszakai esőcseppel.

— Idd ki ezt a poharat Margit, Isten éltesse!

Mosolyogva érintette a lány meleg ajkával a vöröses hideg nedvet s egyet hőrpintett belőle.

A férfi mellé csusztatta száját a lánynak s fenéig kiitta a virág poharat.

Ez pedig erre hirtelen vissza pattant a helyére, a lombok közé.

— Ez volt a mi mennyegzői áldomásunk, Margit!

— Te, tudod te azt — szölt a lány hirtelen

BERKES BERTALAN festék-kereskedése, NAGYVÁRAD.

Főüzlet és padlófénymáz-
 gyár:

Zöldfa-utca 33. szám.

109.

Mindennemű festékek, festészeti kellékek, ecsetek, padlófénymázak és parkett viasz már több év óta elősmert szolid kiszolgálásom mellett a legolcsóbb napi árakban kaphatók.

Emke padlófénymáz, mindenki által elősmert, kitűnő minőségű és tartós padlófénymáz. 5%, az Emke javára.

Legjobb amerikai padló beeresztő olaj 1 kgr. 90 fillér.

FIÓKÜZLET: festék külön-
 legességek raktára:

Fő-utca Bazár-épület Huzella üzlet
 mellett.

Az osztrák delegáció ülése.

Az osztrák delegáció tegnap délelőtt ülést tartott, melyen folytatták a hadügyi költségvetés tárgyalását. A napirend előtt **Kállay** miniszter válaszolt Vukovics interpellációjára és azt mondta, hogy mindig azon volt, hogy Boszniában a közmunkáknál lehetőleg belföldi munkások alkalmaztassanak.

Ezután áttértek a hadügyi költségvetésre.

Posch a paraszt katonáknak a nyári időszakban való szabadságolását kívánja, hogy mezői munkákban részt vehessenek.

Dollinger a párbaj ellen beszél és felhívja a belügyminisztert, hogy tegyen megfelelő intézkedéseket a párbajmánia megszüntetésére. Tiltakozik a hadügyminiszter ama kijelentése ellen, hogy a párbaj ellen törvényt nem lehet alkotni. Ha a lopás és rablás büntetésére tudtak törvényt hozni, úgy a párbajozást is lehetne a törvény szigorával sújtani. Az új ágyakra kért hitelt magasnak tartja, de megszavazza azt, mert a monarchia biztonságára szükségesnek tartja a tüzéség megfelelő felszerelését.

Mayer a két éves katonai szolgálat mellett nyilatkozik. Ohajtana, ha a hadügyminiszter egyszer már kijelentené, hogy foglalkozik ezzel a kérdéssel. A delegátusok többsége — ugymond — nem törődik a két évi szolgálati idővel, mert az ő fiaik amúgy is egyéves önkéntesek, a nép érdekeit meg nem tartják szem előtt.

Ezután **Barwinski** emelkedett szólásra.

A francia kormányválság.

Brisson, mint előrelátható volt, nem vállalkozott a kabinetalakításra és most már a kezdetben emlegetett Combes szenátor kapott megbízást a miniszterelnökségre. Combes kijelentette, hogy csakis radikális színezetű kabinet alakítására vállalkozik. A lapok ama véleményüknek adnak kifejezést, hogy a válság 48 óra alatt meg lesz oldva. Az új miniszteriumban valószínűleg Rourier lesz a pénzügyminiszter, akit Franciaországban elsőrendű pénzügyi kapacitásnak tartanak. Delcassé és André szintén megtartják tárczáikat. Az új kormánynak úgy látszik, nem lesz a legrozsásabb helyzete. kilenczedik bíráló-bizottságban tegnap történt incidens eléggé bizonyítja, hogy az ellenzék a legvehemensebben fog támadni. Való-

színű, hogy a radikális többség sem marad majd adós a válaszszal és így viharos ülésekre van kilátás. Tegnap jelent meg a hivatalos lapban a Waldeck-Rousseau-kabinet lemondása, a melynek okául a miniszterelnök kedvezőtlen egészségi állapota van megjelölve. Valószínű azonban, hogy a miniszterelnököt a kedvezőtlen pártállások indították a lemondásra, mert nem akarta magát az izgalmas vitáknak kitenni.

A búrok meghódolása.

A békeláz még mindig tart, úgy Angliában, mint Dél-Afrikában. Angol lapok jelentése szerint a búrok is meg vannak elégedve a békefeltételekkel és a búrok és angolok között több helyen testvériesülési jelenetek játszódtak le. A jövőre nézve mindenki a legnagyobb optimizmussal van eltelve. Az angol kormány közzétette a békealkudozásokra vonatkozó irományokat. Ezekből kitűnik, hogy a búrok eleinte függetlenséget akartak. Kitchener mindjárt kijelentette, hogy ily alapon nem tárgyalhat. Ezután a búrok az angol kormány erélyes magatartása következtében fokról-fokra engedtek követeléseikből. Még a fokföldi lázadók részére való amnesztiát se tudták elérni. Ezeket a rendes bíróságok elé fogják állítani, az angol kormány csak annyit ígért, hogy halálbüntetéssel senkit se fognak sújtani. Minél több részlet kerül nyilvánosságra a békekötésből, annál inkább meggyőződünk arról, hogy itt nem is békekötésről, hanem teljes meghódolásról van szó. A megadás ugyszólván feltétlen és az angolok csupán csak a farmok felépítése és a búrok felségítése tekintetében vállaltak jelentékenyebb kötelezettségeket.

A pénzügyi bizottság ülése.

A képviselőház pénzügyi bizottság tegnap délelőtt **Falk** Miksa elnöklete alatt ülést tartott, melyen a kormányt Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László pénzügyminiszter képviselték s az ellenzéki képviselők közül többen megjelentek, a kik a bizottságnak nem tagjai.

A bizottság napirendjén első tárgyal a kvóta-javaslat szerepelt. Napirend előtt **Komjáthy** Béla az ellen tiltakozott, hogy a kvóta-

javaslatot fölületes módon csakis formailag tárgyalják.

Széll Kálmán miniszterelnök a kvóta-javaslat tárgyalása ellen hangoztatott kifogásokra nézve megjegyzi, hogy a bizottságnak tárgyalnia kell a javaslatot, mert a ház ide utasította. A házban előbb nem fogja tárgyalatni, mint az osztrákok tárgyalják, mert nem akarja a magyar képviselőházat előbb angasztálni.

A bizottság azután rátért a kvóta-javaslat érdemleges tárgyalására, a melyet Neményi Ambrus előadó ismertetett, utalva az előző hasonló javaslatokra s azokra a zárszámadási adatokra, a melyek szerint az utóbbi két évben ismét romlott adójövedelmeinknek Ausztriához való aránya.

Elsőnek **Komjáthy** Béla szólalt fel, a ki azt kívánta, hogy a kvóta-bizottsághoz utasítsák vissza a javaslatot avval, hogy dolgozzon ki újabb javaslatot az ország tényleges teherviselése alapján.

Széll Kálmán miniszterelnök ezt ellenzi mert a kvóta-bizottság ezeket a számításokat már megtette és tisztán az egyezség létrejötte érdekében ment bele a 34.4-es kvótába.

Zichy János gróf magából a kvóta-bizottság jelentéséből azt a következtetést vonja le, hogy a javaslatot nem fogadhatja el s csatlakozik Major Ferencnek a kvóta-bizottságban beadott különvéleményéhez.

Szederkényi Nándor szintén a kvóta-bizottság jelentésében foglaltak alapján veti el a javaslatot.

Komjáthy Béla először közjogi elvi álláspontját jelzi, azután a kvóta-bizottságot támadja, mert nem lett volna szabad tekintettel lennie arra, hogy alacsonyabb kvótába az osztrákok uem egyeztek volna bele. A kvóta-bizottság átcsapott a képviselőház hatáskörébe, mert csak a teherviselési képesség arányáról kellett volna számítás tennie. Az osztrákokkal szemben is hibás taktikát követett a bizottság. A királyi döntések is prejudikálnak ez által a nemzet kárára. Ilyen káros javaslatot a részletes tárgyalás alapjául sem fogadhat el.

Kossuth Ferenc csatlakozik az előtte szólóhoz és ismételtén utal arra, hogy a kvóta-bizottság saját kijelentéseivel került ellentétbe, a mikor elismerte, hogy a teherviselési képesség kiszámítása kisebb kvótát eredményezne. A régebbi érvek már azért sem támogatják ezt az új javaslatot, mert ma nagy nehézségek vannak abban az irányban, hogy Ausztriával mi méltányosan megbékélhessünk. Az 1896. előtti állapot 67-es álláspontból jobb volt, mint a mai. A javaslatot egyszben elveti, mert az osztrákoknak elébe megyünk a nélkül, hogy viszont az ő részükről is ezt látnók.

Justh Gyula közjogi és gazdasági szem-

szembe fordulva kedvesével — hogy nevezik ezen a tájon ezt a virágot?

— Nem tudom, galambom.

— »Egynapos virág«-nak; mert reggel nyílik ki a bimbója s este már el is fonyad.

— »Egynapos virág!« Ki nevezi ezt így?

— A nagymama.

— Az az anyóka, aki odabent ül? A beszélő most egy alacsony, veresre meszelt ház felé mutatott átellenben, a lombok megett, melyből egy öreg arcz kandikált elő.

— Igen. — A lány könnyedén felugrott. »Jaj a ruhám!« Mind a ketten hozzáfogtak, hogy gondosan lerázzák a moha szálakat a világos ruha sűrű fodrairól.

— Most a nagymama kőszékén üldögtünk! A lány lebocsájtotta karjait.

— A nagymama kőpadján?

— Igen, mindig azt mondja, hogy neki az az óhaja, hogy ezt a követ hengerítsék a sárjára, ha meghal. Te, nem is képzeled milyen önfejű egy nő. De hisz boldogtalan volt teljes életében a szegény!

A leány félre fordította fejét, szemeiben úgy csillogtak a könnyek, mint a harmat a délig nyitó kelyhében. Az ifju pedig hirtelen átfogta a lány derekát és feltette őt a nyers terméskő tömbre, miközben a könnyeket mind lecsókolta az arczáról.

— Csunya egy öreg kő ez, az igaz Margitkám, de annál fiatalabbnak és virulóbbnak nézel ki te, ha a tetején állsz!

A lány átfonta karjaival a férfi nyakát s ez leszállította őt a magasból.

Kaczagva, titkos suttogás közt mentek ki együtt a kert kapuján a nyírfa erdőbe, mely úgy fénylett-villogott a kora reggel harmatba fűrésztölt nap fényében, mint valami nagy ékszerrel szekrény, mely tele van rakva ékszerekkel és arany gyűrűkkel.

— Oh igen — rebegte a nő halkán — szerelmünknek fiatalnak kell s üdének maradnia, mint az egy napos virág s örökösnek, mint a milyen az a nagy kő ott alattunk.

A férfit annyira megejtették ezek a szavak, hogy akaratlanul is megállottak és a lombok sátra alatt forró csókokat váltottak.

Az eső hevesen csapkodta az ablak táblákat és elsötétítette az égboltot.

A kocszi előállt, majd tova robogott a köpart utolsó oldalá mentén huzódó országúton. Nemsokára a hidra ért a jármű és a hid tompa dübörgése jelezte, hogy átkelt a határon nyugati Gjongehardba.

A folyó mérgesen zuhogott a nagy sötétben, mint egy halálra üldözött tajtékoz vadállat.

A lány elszorult kebelével, kintől csukladozva fordult el az ablaktól melynek táblái meg-meg rezzenetek és csörömpöltek a nagy a szélfuvásban.

— Nagymama mondd, én voltam az oka,

hogy a mi szép szerelmünknek vége szakadt? Hogy rombadólt minden álmom?

Az anyóka, kinek ősz haja a kertre nyíló ablakból messziről látható volt, felhagyott egy perczre rokkája pergetésével és kitekintett az ablakon.

Az eső csak úgy ömött a szélben ide-oda hajlongó fák és bokrok tetejébe, a falombok sirtak-süvöltöttek, mint mikor a boszorkányok a tűzön levest főznek, a levelek egymás után peregetek le a fákról az utra, a sárba.

A délignyitó lombja megtépázva, összekuszáltan lóbálódzott a karóján ide-oda, virágjai fonyadtan, gyűrődötten figyegtek alá, mint halálra dermedt pillangócskák.

A kopott kőömb azonban ott a kert aljában, szilárdan és biztosan állt a maga helyén, mg moha takarója egészen megduzzadt az esőnedvtől és újabb sarjakat eresztett.

Olybá tűnt fel, mintha áthunyorgatna a félhomályon gunyosan és csipősen a nagymamához.

Ez pedig újra megüditotta a rokka kerekét s annak egyhangu berregése és zakatolása s az ablakot csapkodó eső zuhogása mellett csüfölvő dörögte:

— Mit mondasz? Hogy nem a te hibád volt... Sem az övé nem volt, hogy így fordult. Nem? Hát kié? Ugy-e?... Hát az a tréfa mire való volt azzal a délignyítóval... a »kérész-virág«-gal, he?

pontból támadja a megállapodást. Szerinte nincs értelme annak, hogy Ausztria mai viselkedése mellett mi még engedményeket tegyünk neki. A tavaly is sürgetett adatok előterjesztését kéri.

A pénzügyi bizottság a kvóta-javaslatot elfogadta.

Tovább — tovább . . .

Shak-dráma három felvonásban.

Rendezte: Gábor Aron.

Szereplők: Egy kémikus.

- > természettudós.
- > fizikus.
- > nyelvész.
- > pap.
- > népség-katonaság.

I-ső nap

Mottó: Elmiennék én
De nem tudom hová . . .

Ha az ember éjjel után akar utra kelni, elhatározza magában, hogy hamar lefekszik, jót alszik és üdén indul utra. Miután ennek mind fizikai, mind pszichológiai előnyeit belátta, bizonyos, hogy nem fekszik le, álmosan indul utnak és hervadtan érkezik meg céljához.

Igy gyűlt össze a reáli kora tanulmányuti csapata is vasárnap éjjel után 1 órakor az állomáshoz, hogy megkezdje körutját, melyet filozófiai nyelven cirkulus viciozusnak lehetne nevezni.

Annyiban volt e tanulmányut cirkulus, mert egy volt tervezve, hogy Telegden, Tataroson, Alma-szeghata, Feketeerdő, Elesden át ismét Telegdre jutunk és annyiban viciozus, mert Elesden megrekedt a csapat s onnan egyenest haza került.

Első tanulmányunk az volt, hogy a telegdi állomást épp úgy lehetne rontóinak, mint telegdinek nevezni, mert egyforma messze esik mindkét községtől, második tapasztalat volt, hogy csak egy kocsi áll a derengő hajnalpírnál, az egy kocsi körül pedig 57 aspiráns.

Szerencsére volt velünk egy számtan tanár, hi köb szerint mind felületeinket, mind a kocsi ürtartalmát kiszámítván, meggyőződött róla, hogy el nem férünk, de ha elférnénk is, sok volna a súly két lóerőre, kivált ha a lóerők ily. penzionált kinézésben állnak a rudnál.

Ezen in. mergens esethez a kémikus is hozzászólt.

— Uraim! A kémiai műveletek alapja a lepárlás. Ehhez folyamodjunk. Két egyént kell ledesztillálni a társaságból, azok magukhoz veszik a legnehezebb pakkokat, a többi pedig a kémiai affinitás alapján csoportosulva, a gravitáció elve szerint vonul Telegd felé.

A csapat papja tudván, hogy minden Demosthenesnél szebben beszél a tetti, felkaporodott a kocsira, magához huzta a kémikust, kit bölcsőjében nem ért keresztvíz, és így szólt:

— Uraim! ne csináljunk felekezeti kérdést, de oldjuk meg ez immergens esetet a szeretet szabálya szerint. A kémikus ur és én, mint az ó és új szövetség képviselői fel ülünk, önök pedig testvériesen és felekezeti különbség nélkül gyalog billegnek utánunk.

A nyelvész erre elkiáltotta a régi magyar jelszót: előre, a természet tudós figyelője, egy korán ébredő tücsök fajra figyelmeztetve az ifjúságot, megindulhatott a kocsi és hosszú sorban utána az ifjuság taposta a sarat, melyet rózsákkal hintett be a bibor ujjú hajnal.

Telegd híres város, délen az olajfinomító éppen nem finom szaga, északon egy túlköt fuvó esordás határolja. Keresztül folyik rajta a Koppán, melyen át egy hid is vezet, de nem tudtuk meg miért, mert a kocsi a vizen jár át. Ennek a pakkoknak több a köve, mint a vize.

De vizre nincs is nagy szükség, mert Telegden bort isznak. Telegden árok is van, **Gödör**

is van. A patikát egy jó kedélyű Szűcs kezeli, ki e mellett híres kertész s a legszebb virág nála látható. Jegyzője Vathay Gyula, kit mindenki szeretetbe ajánlhatok, de a vörös borát nem, mert attól sarka felül keresi az ember fia az ajtó kilincsét.

Képviselője Telegdi, ki iránt hálás az egész vidék, mert a Házban nem szólal fel soha.

Nevezetes középülete a nagyvendéglő.

Három órakor ide érkeztünk álmosan bár, de mozdva nem.

Rövid negyed óra alatt felzörgettük a vendéglőst, fél óra alatt meg érettettük vele, hogy nem álom, de való, hogy kocsiját napi 6 forintért felfogadjuk, aztán lágy tojások és kávék irányában rendelkezve, vártuk a tanulmány **szomjas** ifjúságot.

A fiuk pompás kondícióban érkeztek s a kávé láttára azonnal hozzáfogtak annak szervi kemizálásához.

Hat órakor elő állott a kocsi, felraktuk a pakkokat és vig magyar nóták mellett el indultunk Tatarosra illetve egy olyan turra, hová mint ifjak indultunk s az emberi kor levégső határán érkeztünk meg.

Köby.

(Folyt. köv.)

UJDONSÁGOK.

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park.) Nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3—5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3—5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

Június 8. A rabsegélyező egyesület ülése d. e. fél 11 órakor.

* **A bibornok állapota.** Kéty Károly dr. egyetemi orvostanár, ki — mint már megirtuk — tegnapielőtt másodizben is lejött Budapestről D. Schlauch Lőrincz bibornok-püspök 6 Eminenciájára beteg ágyához, konstata, hogy a bibornok szerencsésen tulesett a krizisen s állapota most már állandóan javul. Dr. Kéty udvari tanácsos, egyetemi tanár a tegnapi reggeli gyorsvonattal visszautazott Budapestre.

* **A kolozsvári Mátyás-szobor épüése.** Mátyás király szobrát minden valószínűség szerint még az ősszel le fogják leplezni. Eddig a pénzügyi és alapozási zavarokkal kellett küzdeni, a melyek hosszu időre látszólag elodázták a szobor felállítását, azonban az álmos szobor-bizottság végre felébredt, újból szervezkedett s most már halad a munka. A szobor alapzata nemsokára készen lesz s azután megkezdik a szobor-részek szállítását, s így reméljük, hogy az országos szoborleplezési ünnepélyt csakugyan megüli Kolozsvár városa. A szobor alapját most magas deszkafal veszi körül, a mi az építkezéssel párhuzamosan növekszik, úgy hogy a szobor felállítását egészen elfedi a közönség elől. Majd, ha teljes pompájában áll a nagy király lovas szobra, lepellet vonják be s a kerítést leszedik. Ez a lepellet majd ősszel a nemzet koronázás királyának jelenlétében fog lehullani, az egész ország lelkesült fiait előtt. Miután a szobor-bizottság eddigi elnöke, Szvacsina Géza lemondott, a közgyűlés helyette gróf Bélydy főispánt választotta meg egyhangulag elnökévé.

* **A csendőrség új szervezése.** A belügy-miniszter a csendőrségi őrsök decentralizálását, a legőnségi létszámnak arányosabb beszállását, valamint a felügyeleti körletek célszerűbb felosztását határozta el. E munkálat-hoz a szükséges adatoknak a helyszínen való megszerzése céljából Széll Kálmán belügy-miniszter most kiküldte Koszta Pál csendőrezredest és Petroczy Lajos miniszteri titkár, kik már megkezdtek működésüket. Erkezéstükről a vármegye alispánját előzetesen értesítette a miniszter s megbagyta, hogy a kiküldötteket támogassa a hatóság.

* **Katholikus egyházmegyei zsinatok.** Erdekes határozatot hozott legutóbbi tavaszi közgyűlésén az **ujaradi** róm. kath. főesperesi kerület. Az elnököl kerületi főesperes: **Kristofcsák** Gyula apát indítványára a közgyűlés kimondta az egyházmegyei zsinatok tartásának szükségességét s eziránt megtette a kezdeményező lépéseket. Azért fontos és feltűnést keltő ez az ujaradi határozat, mert a római katolikus egyházban nálunk tudvalevőleg nem voltak eddig szokásban az egyházmegyei zsinatok, bár a trienti zsinatnak van egy határozata, mely azokat elrendeli. Az is érdekes, hogy az eszmét a mostani zsinati mozgalomra a **nazarenusok** és a **baptisták elleni védekezés adta**, mert az új szektákat fenyegető veszedelemnek tartják a katolikus egyházra. A közgyűlésen **Kristofcsák** Gyula főesperes megnyitó beszédében élénk színekkel ecsetelte azt a veszélyt, mely a róm. kath. híveket az ugynevezett nazarenusok és anabaptisták kiküldöttjei részéről fenyegeti, akik megtevesztik a nagy adóteher által anyagilag és az álapostolok üzelméi által lelkileg tönkretutott népet. A hitet és hazát egyaránt veszélyeztető mozgalommal szemben és általában a katolikus hitélet ébresztésére, valamint egyéb bajok és sérelmek orvoslására elnök a kerületi papság általános helyeslése között hangsúlyozza és sürgeti a trienti zsinat által egy is elrendelt és Dessewffy püspök által is az 1892. évi első körrendeletben kilátásba helyezett nagyon szükséges és fontos egyházmegyei zsinatok megtartását. Ennek alapján a gyűlés egyhangulag elhatározta, hogy az egyházmegyei hatóságtól az egyházmegyei zsinat sürgős megtartását kérelmezni fogja. Azt is kimondták, hogy kívánatos volna, ha **ország-szerite követnék ezt a példát** s a többi esperesi kerület is követelné az egyházmegyei zsinatot.

* **Gondnokság.** A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy a nagyváradi kir. törvényszék **Mikula** Virág pocsjai lakost elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

* **A margittai képviselőválasztás.** A képviselőház elnökségétől már megérkezett Bihar-vármegyéhez a leirat, amelyben értesíti a központi választmányt, hogy **Orley** Kálmán mandátumáról lemondott. Az alispán azonnal intézkedett, hogy a központi választmány június hó 9-én délelőtt ülést tartson s megtegye a szükséges rendelkezéseket az új választás megejtésére. Mint halljuk, a központi választmány június hó 24-re tüzi ki a margittai választás határidejét. Hétfőn alakítják meg a választást vezető küldöttségeket: elnököket, alelnököket stb.

* **Felakasztotta magát.** **Turk** Mojszi **széplaki** embernek nem volt már régen tiszta az agyveleje. Az a rögeszméje volt, hogy üldözik. A szomszédai előtt emlegette sokszor, hogy inkább öngyilkos lesz, mint hogy más pusztítsa el őtet. A napokban egyedül volt otthon s az alkalmat felhasználva a gerendára felakasztotta magát. Mielőtt észrevették, már halva volt.

* **Elhunyt költő és hírlapíró.** **Zempléni** P. Gyula hírlapíró tegnap reggel, hosszas szenvedés után Budapesten meghalt. Benne a magyar sajtó egyik buzgó, lelkiismeretes, nagy tehetségű és kiváló műveltségű munkatársát veszítette el. Zempléni mint író is számottevő eredményeket ért el. Az Újságrók Egyesülete, melynek megalakulása óta buzgó tiszviselője volt, saját költségén fogja eltemettetni az elhunytat.

* **Negyven napos ebzárlat.** Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala az utóbbi időben előfordult veszett kutya marásokra tekintettel **40 napos** ebzárlatot rendelt el.

* **A hivatalos felmérések és a helyi hatóságok.** Széll Kálmán belügyminiszter körrendeletet bocsájtott ki a részletes felmérések és a mérnöki helyszínelés végrehajtásának a törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városok földadónyilvántartói, valamint a községi és körjegyzők részéről leendő támogatása ügyében. A belügyminiszter felhívja körrendeletében a törvényhatóságok fejeit, hassanak oda, hogy a községi és körjegyzők által szerkesztendő ház- és betűsoros névjegyzékek a legpontosabban szerkesztessenek, s hogy ezek, úgy a városokban a földadónyilvántartók a zárhelyszínelésen mindenkor mint a bizottság elnökei személyesen résztvegyenek s a szükséges utbizágításokkal támogassák.

* **A miniszter a sztrájk ellen.** Erdekes leirat érkezett tegnap a belügyminisztertől Nagyvárad városához, amelyben a miniszter hivatalosan állást foglalt a sztrájk ellen. A nagyváradai szabó munkások ugyanis szakegyletet alakítottak érdekeik megóvására. Az alapszabályokat a belügyminiszter jóváhagyta, azzal a kikötéssel, hogy csak a tagok részére közvetíthet munkát a szakegylet, továbbá azon tagok, akik összebeszélés folytán beszüntetik a munkát, azaz sztrájkolnak, az egylettől semmiféle segílyt nem kaphatnak.

* **Templomrablás Mező-Kovácsházán.** Vakmerő és nagyarányu templomrablás volt szerdán éjjel az aradmegyei Mező-Kovácsháza községben. Betörték a r. kath. templomba s mindent össze-vissza hánytak, a perselyeket mind feltörték, a drága arany rojtokkal és zsinórokkal diszitett egyházi ruhákról az aranyat letépték. Ami értékes dolog a kezükbe akadt, mind elvitték. Az aranyból készült szentségtartó felső részét, mely magában 2800 frtba került, letépték és elvitték. Reggel hat órákor már egész Mező-Kovácsháza a legnagyobb elkéserevéssel tárgyalta a dolgot. A nép elhatározta, hogy maga is segítkezzen a rablók kézrekerítésében. Megbeszélte a terv szerint 146 mezőkovácsházai gazda lóra kapott és elvágattak Csanádmegye és a szomszédos vármegyék közeli vidékének felkutatására, a csendőrség pedig a híres végegyházi cigánytelepen kezdte meg a kutatást s táviratilag értesítette a szomszédos örsöket. Nem lehetetlen, hogy az újpesti rablók rándultak le Mező-Kovácsházára vendégszereplésre, de valószínűbb, hogy kóbor cigányok követték el a templomrablást. Nyomokat ugyan találtak, de egyéb eredménye nincs a kutatásnak.

* **Jóváhagyott közgyűlési határozat.** Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága elhatározta, hogy a községi iskolák fejlesztése érdekében két új tanítói állást szervez és az ideiglenesen alkalmazott tanerők javadalmazását felemeli. A közgyűlés ezen határozatát a miniszter jóváhagyta.

* **Rendőri hírek. Hurokra került tolvaj.** Huszka Sándor boltiszolga míg aludt, ismeretlen tettes nickel zsebóráját, 1 pár cipőjét és kalapját a szobából elemezte. A tolvaj még tegnap reggel kézrekerült Vincze Ferencz 24 éves kalotaszentkirályi illetőségű, rovtól előéletű faczér pinczér személyében. Lezárattott. — **Vesztett eb.** Schmied Károly Körözs-u. 44. szám alatti lakos kutyáját, melyen betegség jelei mutatkoztak, tegnap kiszállította a gypmesterhez. A kutya ott ma virradóra kimúlt. Az ugyancsak ma megejtett bonczolás során Dekker Frigyes állatorvos az állaton nagymérvű veszteséget állapított meg. — **Elvesztett.** Tegnap délelőtt a Lloydtól a Sas-ig vezetű uton egy ezüst fogantyus fekete sötápalca S. M. monogrammal. Megtaláló jutalmat kap. Jelentkezni Mendelényi Béla rendőrfogalmazónál.

* **Elhunyt matróna.** Egy derék öreg nő: özv. Fábry Istvánné, élte 83 éves korában tegnap éjjel meghalt. Temetése ma, szombaton délután 5 órákor lesz. A családi gyászjelentés a következő:

Fábry Emil, Fábry Károly és neje szül. Erdélyi Anna leányuk Boriska, Fábry Ede és

neje Kuba Anna leányaik Berta és Hermina, Fábry Borbála és férje Kiss Bertalan, Fábry Imre s a rokonok nevében is mély fájdalommal és Isten rendelésén megnyugodott szívvel tétadják, hogy özv. Fábry Istvánné, született Walter Borbála áldásos életét folyó évi június hó 5-én, éjjel fél 12 órákor, kora 83-ik évében, husszu és keresztényi türelemmel viselt kinos betegség után befejezte s a szentségek többszörös fölvetelével megerősített nemes lelkét Teremtőjének visszaadta. Földi maradványait folyó évi június 7-én, délután 5 órákor fogjuk a Sal Ferencz-utca 810. számú házban beszentelni és a várad-olaszi-i sírkertben örök nyugalomra kísérni. Lelke üdvéért az engesztelő szent mise-áldozatot június hó 9-én, délelőtt 10 órákor fogjuk a premontrei-templomban a Mindenhatónak bemutatni. Nagyvárad, 1902. június 6. Adjon az Ur neki örök nyugodalmat és az örök világosság fényeskedjék neki!

* **A beszüntetett peceszöllősi posta.** Pannaszos levelet kaptunk, a melyben az iránt szólalnak fel a peceszöllősi, csehi-i és peceszentmártoni lakosok, hogy postájukat Peceszöllős községben beszüntette a nyári időnyre a posta igazgatóság a Püspök-fürdői postával helyettesítik. Az ellen nem lehet kifogásunk, hogy a fürdőben postahivatalt állítottak, hanem azt mi sem helyeselhetjük, hogy ezért egy másik, több községnek központján levő postahivatalt egyszerűen megszüntetnek, mert ezáltal ezeknek a községeknek az érdeke szenved csorbát, anélkül, hogy a postakincstár érdeke nyerne a helytelen intézkedés által.

x Tulhalmozott raktár miatt az összes nyári battist ingek, rendkívül leszállított áron kaphatók

Róth M. Utóda

kalap és uri divat üzletében. Férfikelenygyék méret szerint gyorsan készíthetők.

EGYESÜLETEK.

* **A rabsegélyző egyesület gyűlése.** A következő meghívást vettük: A »Nagyvárad és Biharmegyei Rabsegélyző Egyesület« f. évi június hó 8. napján d. e. fél 11 órákor a kir. törv. fogházépületében (földszint, fogházfelügyelőiroda) tartandó választmányi ülésre a választmányi tag urakat tisztelettel meghívom Nagyvárad, 1902. június 4. Rádl Ödön, egyleti elnök.

TANUGY.

Vizsgálatok az Immaculata-intézetben.

Mindenfelé megkezdődtek városunkban az iskolai vizsgálatok. Tegnap volt az Immaculata-zárdában az első vizsgálat. A sort a IV. elemi osztály kezdte, melyben és a III-ban már tegnap megtartották az érdekelt szülők élénk érdeklődése mellett az évrő vizsgálatokat. Ma lesz a vizsgálat az I. és II. elemi osztályban. Jun. 11-én kezdődik a polgári leányiskolában s e napon délelőtt az I., délután a II. polgári osztályban tartják meg a vizsgálatot, — jun. 16-án a III. és 17-én a IV. osztályban. A polgári leányiskolák vizsgálatai alatt a **kézimunkakiállítás** is megtekinthető lesz, melyre ezuton is felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

* **A községi elemi iskolák II. osztályának vizsgái.** A községi iskolaszéknek folyó évi május hó 29-én tartott üléséből a községi elemi leányiskolák második osztályában az évrő vizsgálatok vezetésével megbízotván: ezen vizsgálatok határidejéül: 1. az **olaszi leányiskola** II. osztályára nézve a f. évi június hó 16-ik, 2. az **ujvárosi leányiskola** II. osztályára nézve a f. évi június hó

17-ik, 3. a **váraljai leányiskola** II. osztályára nézve a f. évi június hó 18-ik napjait azzal tűzöm ki, hogy a vizsgálatok az illető iskolai helyiségekben a jelzett napokon **délelőtt 8 órákor** fognak megkezdetni. Erről az érdekelt szülőket, gyámokat és tanügybarátokat tisztelettel értesitem. Nagyvárad, 1902. június hó 6-án. Ragány János, küldöttségi elnök.

Igazságszolgáltatás.

Kasszafuró orvos.

— Második nap. —

Folytatólagosan tárgyalták tegnap az öngyilkossá lett dr. Tomka Samu orvos fivérének, a Bécsben letartóztatott Marót Sándornak bűnpörét.

A vádlott tudvalevőleg azt állítja, hogy a betörést maga dr. Tomka követte el, míg neki nem volt arról előzetes tudomása. Az öngyilkos orvos özvegye pedig megvédeni igyekszik férje emlékét e váddal szemben. Ott ül talpig gyászban a bíróság előtt és remegve lesi az elhangzó vallomásokot.

Pontban kilencz órákor foglalta el helyét a zsufolásig megtelt teremben a bíróság, melynek dr. Agoraszto Péter bíró az elnöke; szavazóbírák: dr. Papp Géza bíró és Csopey Dénes albíró.

A tegnapi napon kihallgatták azokat a bécsi rendőrtiszteket, dr. Stukar tanácsost és dr. Nactis rendőrfelügyelőt, a kik Bécsben nyomozták a szenzációs ügyet, tegnap pedig a budapesti rendőrség megbízottja jött sorra.

Bérczi Béla rendőrkapitány volt első tanuja a reggel 9 órákor megkezdett további bizonyításnak.

Friedmann védő kifogásolta a kapitány kihallgatását, egyrészt mivel veszély van abban, ha a rendőrtiszteket olyan körülményre hallgatják ki, a melyről például jegyzőkönyvet nem vett fel. Másrészt pedig a Generáli-biztosító jutalmat tűzött ki, a melyet a rendőrtiszt is elnyerhet.

Daróczy királyi ügyész nem lát okot a kihallgatás mellőzésére, míg Tomkáné jogi képviselője dr. Pollák Illés is a védő előterjesztését pártolja. Valósággal igazságügyi szerencsétlenség, ha divattá tesszük a rendőrtiszteket kihallgatását. Mert vagy mást vall eskü alatt, mint a mit írásba vett a nyomozáskor s ekkor fejével játszik, vagy pedig ugyanazt vallja s akkor nincs értelme a kihallgatásnak.

Dr. Daróczy királyi ügyész újból felszólal, ragaszkodik álláspontjához, mert ha a rendőrtiszt sikert akar, hát mindnyájan ezt akarunk, — ez esetben az igazság sikerét.

Dr. Pollák hangsúlyozza, hogy a biztosító társaság 24,000 korona prémiumot tűzött ki a tettes előkerítőjének. Bérczi kapitány az ő zseniálításával elő is állított egy tettest, de ez még nem az igazság. Ea és mind az igazságért küzdünk — az igazságért, de nem úgy, mint a Generali, mely prémiumokat tűz ki.

Dr. Darvai szerint az is igazság, ha a társaság azt akarja, hogy őt ne csalják meg százezer forinttal. Kéri Bérczy kapitányt, ha kíván vallani, kihallgatni.

Dr. Pollák: Tessék tőle megkérdezni, majd meglátjuk, azt fogja mondani: kívánok! (Derültség.)

Királyi ügyész: Hisz tartozik vallani. Tanuzási kötelezettség!

A törvényszék elrendelte a rendőrkapitány kihallgatását.

Bérczy Béla kapitány Maróttal, akkor nap, a mikor őt a bécsi rendőrhatalóság előállította, ő is beazelt. Kérte, mondja meg, hol vette az értékpapirokat és az ékszereket, melyeket előadásra kínált. Ha ezt elfadja, esetleg belátja majd, hogy hamis nyomon van.

— Erre Marót — ugymond — megmondta, hogy az értékeket Tomkától kapta. Megvallotta azt is, hogy a betörést dr. Tomka maga követte el. Azt, hogy igazat vall, ugyis dokumen-

tálta, hogy lerajzolta a kasszafuráshoz használt szerszámot, melyet Bécsben vásároltak.

Elnök: Magyarul tette e vallomást?

— Igen, de aztán megismételte németül is Stukat ur, a bécsi rendőrség büntügyi osztályának vezetője előtt.

— A rajzot ki előtt csinálta?

— Szintén előtte és egy detektiv előtt?

Dr. Pollák: Megmondta Marót, hogy dr. Tomka mikor és hol vette a furót Bécsben?

— A Gumpersdorfer-strassén vette, vagy két hónap előtt.

— Itt a furó; elég volt ez egymaga?

— Oh, ezzel magával nem lehetett azt a furást tenni.

— Megállapíthatja a szakértő, hogy milyen furóval történt a furás?

— Meg lehet állapítani.

— Akkor majd kérni fogom. — Most azt kérdelem: Marót az öcsésére vallott s azt is előadta, hogy hol vette Tomka a furót, — *miért nem tetszett ezeket a nagyon fontos dolgokat jegyzőkönyvbe venni?*

— Nem vette be dr. Nactis bécsi rendőrfelügyelő ur.

— De hisz ő tegnap, az én kérdésemre, erről nem tudott.

— Másnap megismételte Marót.

— De miért nincs a beismerés benne a jegyzőkönyvben, erre tessék felelni?

— Nem én vettem fel.

— De ambíciója volt azt aláírni?

— Aláírtam.

— Mégis, hogyan van az, hogy dr. Nactis nem tud arról a beismerésről?

— Azt nem tudom.

Elnök: Hát azért nem lehet a kapitány urat faggatni, hogy miért nem tud valamiről Nactis.

A védő: Nemde, kapitány ur, az volt a legfontosabb, hogy Tomka tört be és hogy hol vette a szerszámot hozzá?

— Nem ez volt a fontos.

— Hát mi?

— Az, hogy az értékpapírok december 17-én már Bécsben voltak.

— Figyelmeztette kapitány ur a bécsi Nactist arra, hogy a Marót furó-rajzát az iratokhoz csatolja?

— Igen.

— Igen?

— No és tudnia is kellett, hogy ez igen fontos.

— Hát arról nem tartotta szükségesnek meggyőződni, hol az az üzlet, melyben a furót vették volna?

— Déli 1-kor vallott erről s akkor már nem volt időm.

— Ma emlékszik arra az üzletre?

— Csak azt mondta a Gumpendorfer-strassén vették egy vaskereskedésben.

A védő ellenzi Bérczy megesketését a biztosító társaság díja miatt, aztán azért, mert lényegben ellenkezik a Nactis vallomásával. Tomkáné ügyvédje, dr. Pollák azért is ellenzi a megeskétést, mert Bérczy elmulasztotta jegyzőkönyvbe venni a legfontosabb dolgokat.

Daróczy ügyész: Azt hiszi ügyvéd ur, megengedik Bécsben, hogy egy budapesti rendőrtiszt jegyzőkönyveket vegyen fel?

A védők: Ő vette fel.

Ügyész: Csak aláírta.

— Az áll alatta: »felvette« Bérczy.

Elnök (a vádlotthoz). Van önnek valami megjegyzése?

Marót (a tört magyarságával): Az, hogy a Bérczy ur szószerint nem mond igazat.

— Miért?

— Mert akkor este betörésről, szerszám-ról szó sem volt.

A bíróság Bérczyt megeskette s aztán a többi tanuk jöttek sorra.

Dr. Schnürmann Jakab bécsi ügyvéd Marót vádlottnak a vagyoni viszonyairól tett vallomást.

Echten Ferencz borbély, tanu az előbbi tanuknak gazdája, nem emlékszik az illető álszakállas vendégre. Tagadja, hogy ő ragasztotta volna fel Tomkának a szakált. Nem is látta soha. Segédje tévedhet, mert gyakran megesik, hogy üzletében álszakállt keresnek.

A tárgyalást ma folytatják.

Takács Zoltán bankógyára.

Takács Zoltán és társainak bűnpere doigában tegnap még Kálosy József, Schäffer József, Hellebrand János, dr. Kadosa Marcell, Schulkof Géza, Braun Fülöp, Waldhauser István és Pártos Béla védők szólaltak fel. Mielőtt az ügyész válaszolhatott volna, Takács Zoltán kért szót.

— Szivemben — ugymond — a megilletődés, lelkemben a megtörtség érzetében emelek szót. Hiába kutatom a szédítő körülményeket, melyek ebbe a bűncselekménybe sodortak, hiába a motívumokat, amelyek az ember vérmérsékletébe vannak beoltva; nem találok megnyugtatót, s nem találnék még a fölmentő ítéletben sem, csak a koporsó adhatna nekem nyugalmat. Mégis szót emelek, s könyörgök, bocsássanak meg nekem, mert az Isten is megbocsát s ha a büntetőörvénynek e csarnokában kell, hogy megszólaljon a sziv is, hát szóljon, — én sejttem, hogy meg fog szólalni!

Ezután Takács a büntetőörvény szakaszaira hivatkozva, részletesen kifejti, hogy nála a dolog, a forgalombahozatal célja nem forgott fenn. Az egész csak stádium volt. Hogy mások az ő utasítása daczára forgalomba hozták a hamis pénzt, erről ő nem tehet. Kéri, mondják ki lelkiismeretük szerint az ítéletet, amely reá nézve vagy halálos, vagy pedig — a mint reméli s amit esedezve kér — fölmentő!

Oravetz, aki szintén felszólalt, Vay Alajost tünteti fel az egész pénzhamisító banda lelkének. A többi vádlott rövid védekezése után még Etter kir. ügyész tett néhány megjegyzést.

Az ítéletet a jövő héten hirdetik ki.

Pulykapecsenyére éhezett. Bihar községben hosszú évek óta Szabó Ferencz éjjeli őr vigyázott a rendre, soha sem lopás, sem rendezavarás nem történt, ha ő volt soros. Annál nagyobb volt tehát **Matolcsi** Imre bihari községi jegyző csudálkozása, amikor új év reggelén az alig pár nappal azelőtt vásárolt három darab szép bizott pulyka a bezárt olból eltűnt, s a szörnyű eset éppen Szabó Ferencz sorosságát alatt történt s az esetet érdekessé az tette, hogy azon éjjelen mindig a jegyzői lakás előtt állott őrt. Az igazán vakmerő lopással Szabó Ferenczet maga a jegyző sem merte gyanúsítani, olyannyira meg voltak győződve az éjjeli őr puritán jelleméről, de meg Szabó maga kereste legszorgalmasabban a tolvajt s nagyon természetesen nem találta.

Már a feledés homályába vesztett volna a dolog, ha Szabó Ferencz kedves felesége el nem meséli a szomszéd asszonyoknak, milyen kitűnő pulykapecsenyét ettek az ünnepen. Nyilvánvaló, hogy a szomszédasszony a komámasszonynak, a nénémasszony a jegyzőknél ujságotta el a dolgot.

A nyomra vezetett csendőrök pár napi puhatolás után le is fölették a lelkiismeretes őrt, ki tegnap a **Fassie** Pál elnöklele alatt megtartott főtárgyaláson töredelmesen beismerete tettét, egyedül avval védekezve, hogy pulykapecsenyére éhezett s nem akarta elmulasztani a kedvező alkalmat.

A bizonyítási eljárás befejezése után a kir. törvényszék a vádtanács indítványára bűnösnek mondta ki lopás büntetésében és **havi börtönre** ítélte.

A vádlott felebbeszett.

IRODALOM.

Kath. Szemle. A Szt. István-társulat pompás folyóiratának, a **Kath. Szemlének** júniusi füzeté a következő változatos és gazdag tartalommal jelent meg:

Elnöki megnyitó beszéd a Szt. István-társulatban tartotta **Császka** György érsek.

A kath. egyesületek országos szövetségéről, **Mihályfi** Ákos dr.

Hogyan lettek a ciszterciák tanítórenddé Magyarországon? **Békefi** Remig dr.

Két világ között. Regény. **Andor** József.

Sóvár asszonya. Költemény. **Incze** Ferencz.

Történeti mese Podmaniczky István nyitrai püspökről. **Czeizel** Gábor.

Magyar írók Hunyadi Mátyás korából. **Békési** Emil.

Jézus a gyermek. **Legenda.** Fordította **Gyulai** Ágost.

Marczali: Nagy képes világtörténet. Ism. L.

Manus: La crise religieuse. Ism. Hr.

Zalár: József költeményei. Irm. **Werner** Adolf dr.

Soós István: Kempis Tamás Krisztus követése. Ism. **Lakatos** Vincze dr.

Ujházy Egyetemes történelem. Ism. **Meridics**.

Időszaki szemle III. n.

Méltán kiemelendő e dús tartalomjegyzékből az az alapos kritika, mely **Marczalinak** világtörténelmét illő niveaura szállítja le.

A Kath. Szemlét a társulat tagjai az évi tagsági díj (3 frt. 15 kr.) fejében kapják s ezenkívül kapnak még mintegy 30—40 ivnyi kötet könyvet (tavaly Fraknoi legújabb művének II. kötetét). Nem tagoknak az európai tudományos színvonalon álló Szemle előfizetési ára 5 frt. Megrendelhető a **Szent István-Társulatnál** (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.) s ugyanott bármikor lehet tagnak jelentkezni.

Arménia. Magyar örmény havi szemle. Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **Szongott** Kristóf. Junius. Szamosujvár. Todorán **André** »Auróra« könyvnyomdája. 1902. A júniusi füzet első lapját a híres **Jakabffy** Simon arczképe díszíti, ki a ma is köztiszteletben álló családnak egyik legkiválóbb őse volt. 1760-ban született s m. kir. udvari tanácsos méltóságig fölvitte. Egy örmény belükkel közölt örmény költemény után több érdekes közlemény váltja föl egymást. Így pl. **Márki Sándor** történelmünk közl egy helyreigazítást, de főleg a bagdadi vasutról szóló cikk érdemli figyelmünket.

A török kormány az orosz diplomácia minden fondorkodása ellenére megadta az engedélyt a Societé des chemins de fer d'Anatolie részére, hogy vasutat építhessen Mezopotámián keresztül a perzsa öbölig. A részvények 60 százaléka német, 40 pedig francia kézben van. A merész társaság nemcsak a perzsa öböl akarja vasuti összeköttetésbe hozni Európával, de tovább folytatva a vasutat Perzsián és Baludisztánon át Indiáig, déli versenytársát építi meg a szibériai vasutnak. Ezt az alkalmat nekünk se szabad elhalasztani hagynunk.

Igaz, hogy a mi iparunknak sok ága még gyenge lábón áll, de pl. mezőgazdasági gépeink mindenestre megállják a versenyt. Földrajzi fekvésünk a lehető legjobb, mert akár **Konstantinápoly** keresztül akár **Fiumén**, a tengeren át jöhetünk összeköttetésbe a bagdadi vasutal. Hogy a Mezopotámián keresztül vezetett bagdadi vasut első sorban a teljesen elhanyagolt mezőgazdaságok föllendítését fogja eredményezni, az bizonyos. Mezőgazdasági gép és szerszámgyáraink tehát jól fognak cselekedni, ha figyelemmel kísérik a bagdadi vasut építését.

Nagy érdeklődéssel olvastuk »A magyarországi örmények ethnographiájának« folytató közleményét, de a néplélek a szellem és erkölcsi tulajdonok ismertetésénél kevesebb elfogultságot, több kritikus szellemet szeretünk volna tapasztalni.

A derék folyóiratot különben melegen ajánljuk az érdeklődők figyelmébe. Ara egész évre 8 korona.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Szombat: Kurucz fufang (Blaha Lujza felléptével.)

Vasárnap d. u.: Kis szökevény. este: Telen. (Blaha Lujza felléptével.)

Blaha Lujza.

Ezelőtt hat évvel volt legutóbb nálunk Blaha Lujza. Tündérestéi voltak akkor a rozoga fabódénak. Ünnepezték őt, kinek művészi szárnyai nálunk kezdtek egykor kibontakozni. Az a tisztelet, mely minket hozzáköt, eklatáns módon nyilvánult meg. Ezek a szép napok ujlnak meg most is, a mikor eljött, hogy a mi szép új színházunkban énekeljen s játszon nekünk, megújítva azokat a lelkes ünnepléseket, melyeknek hosszú-hosszú láncolata művészi pályáján kísérte.

Az ő csodálatos, teremtő művészi zsenijét mindenki ismeri, közludatba ment az már át. Nincsen ma senki, ki népdalt hozzá hasonlóan tudna énekelni. Az érzés és kifejezés, mely az ő dalaiban megnyilvánul, lebilincselve tartja hallgatóit. S nemcsak amerre magyar szó hallszik ismerik az ő nevét, de a külföld is elragadtatásának adott kifejezést, a hol csak hallották s látták. Művészetének mely hatását kedvesen jellemzik azok az epizódok, melyeket nagy számban olvashatunk. A mi oly bámulatos, oly ritka dolog, sem hangjában, sem játékának tökéletességében a hanyatlásnak árnya sincs: aranyosan vig és kedélyes.

Tegnap este. *A piros bugyeláris* Török Zsófiát láttuk tőle, a mely szerep az ő kreáló művészetének közismert, tökéletes példája.

A mint megjelent a színpadon, tapsvihar hangzott fel, mely csak akkor csillapult le, a midőn, szívhez szólóan énekelni kezdte: »Rózsa-bokorba jöttem a világra... « Es eljátszotta a »piros csizmas« Zsófi asszonyt úgy, amint csakis ő tudja. Jelenései, dalait minduntalan éljenzés és taps követte.

Bizonysága ő annak, hogy nem halt ki a népszínmű; csak legyen, a ki játszan tudja.

A mi az előadás egyéb szereplőit illeti, csak dicsérőleg nyilatkozhatunk róluk. *Kovács Lajos* (Török Mihály), *Pintér Imre* (Csillag Örmester), kifogás alá nem eső, értékes játéka igen tetszett. *Bognár János* a vén huszárkap-lár (Peták) szerepében kabinetalkitást mutatott be. *Bérczi* (Pennás jegyző) ügyesen dolgozta ki humorban bővelkedő szerepét, nem különben *Szathmári* Még ide iktatjuk azt a dicséretet mely a zenekart szép, precíz játékáért megilleti.

Ma este egy újabb szerepében látjuk *Blahánét*. A *Kuruczfurfang* kaczkias kurucz asszonyját játsza, ezt a pompás, neki írott szerepet. Holnap, vasárnap böcsuzik a nagy asszony s újra egy híres szerepét játsza a *Télen*-ben.

Vasárnap délután. Vasárnap délután a *Kis szökevényt*, a népszerű angol operettet játszák a színházban. A czimszerepet *Amon Margit* játsza.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 246.

Pótbérlet —.

Ma, szombaton, 1902. június 7-én

Kuruczfurfang.

Népszínmű.

S Z E M E L Y E K:

Ozv. Beeskyné	— — —	Tóvári Anna
Ilona, unokája	— — —	Kulinyi M.
Bögözi Lőrincz	— — —	Bognár János
Senki Tamás, diákja	— — —	Erdélyi Miklós
Tétény Gábor	— — —	Dési Alfréd
Bedő István, vitéze	— — —	Szarvasi Sándor
Böcsi, Bedő felesége	— — —	Blaha Lujza

Katicza, fogadott leányuk — H. Novák Irén
Czinka Panna — — — P. Szép Olga

Helyárák mérsékelten felemelve.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnnyítás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Kezdeté 7 és fél órakor, vége 10 órakor.

Holnap vasárnap, június 8-án
délután 3 órakor, fél helyárákkal

Kis szökevény,

Operette.

este 7 és fél órakor, felemelt helyárákkal

T É L E N.

Népszínmű.

TAVIRATOK.

Pável utóda.

Zágráb, június 6. (Saj. tud. távir.) Ma délután az egész városban az a hír terjedt el, hogy néh. *Pável* Mihály volt görög szertartású kath. püspök utódjául *Prohobeczky* körösi püspököt szemelték ki.

Tihanyi bárónó.

Budapest, június 6. (Saj. tud. táv.) Az osztrák főváros jámbor népe, ha a Práterben meglátott egy feltűnő szépségű hölgyet kocsizni a saját előkelő fogatán, bámulva mondta: Itt megy a magyar báróné! — Bécsben oly kevés magyar mágnás lakik már, hogy ezen a réven csupán egy hölgyet ismertek: Tihanyi Irma bárónót. Drága gyémántjait uton-utfélen megcsodálták. Egyébként azt mesélte a szép asszony, hogy Sturdza román államférfi unoka-öccsének elvált felesége s Magyarországon terjedelmes birtokai és szántóföldjei vannak. A penzió jó ideig szépen virágzott s Tihanyi Irma hitelezői se nyugtalankodtak. De az első türelmetlen hitelező jelentkezésével összedőlt a szélhámos nő óvatosan felépített kártyavára. A ravasz asszony neszét vette, hogy feljelentést akarnak tenni ellene és megszökött. Távozása után kiderült, hogy udvarlói nevére váltókat hamisított s 38.000 korona értékű hamis váltóin kívül vagy 65.000 koronányi adóssága van. Tihanyi Irma különben jogtalanul viselte a nemesi czimet is, mert állítólag orfeum énekesnő volt s Bukarestből hasonló üzelmek miatt kellett távoznia.

Bécsből Sopronba meakült, hol ma hajnalban letartóztatták. Itt is nagy feltűnést keltett s a gyönyörű asszonyt Humbertné hugának tartották.

A letartóztatás során azonban kiderült, hogy Széchenyi gróf gazdatiszjének leánya, a ki 15 éves korában megszökött a szülői háztól. Egy ideig Budapesten tartózkodott s miután sikkasztásra csábított egy fiatal embert, ki a börtönt elkerülendő öngyilkos lett, fölcsapott orpheum énekesnőnek és Bukarestben mint *Starany* grófné, Konstantinápolyban mint *Melóta* grófné üzletemit. Váltót hamisított, csalt, különböző helyeken a mai napig.

A fagylalt betegei.

Arad, június 6. (Saját. tud. távir.) A közkórházban, ma ötven ember rosszul lett a fagylalttól. Egész éjjel szaladgáltak az orvosok a betegekhez, nem tudván megállapítani a tünetek okát. A kétségbeesett állapot még mindig tart.

Martiniquei áldozatokért.

Budapest, június 6. (Saj. tud. táv.) A martiniquei katasztrófa áldozatainak segélyakciója a legszebb remények között kezd meg munkásságát. A megindított mozgalomban részt vesz az egész magyar társadalom. Az alakult segélybizottság diszelnőke legujabban herczeg Lobkovitz Rudolf hadtestparancsnok. A bizottság tagjai sorában pedig társadalmi és politikai közéletünk jelesi foglalnak helyet. A végrehajtó bizottság ma délután Vészi József elnöklete alatt tartott ülésében nagy nyári ünnepély programjának megállapításával foglalkozott.

Az ünnepélyen mely egyike lesz a legfényesebb mulatságnak legkiválóbb művészeink és művésznőink fognak közreműködni s a műsort a bizottság úgy állította össze, hogy annak minden egyes száma kedves legyen. A gyűjtés akcióját a bizottság holnap indítja meg, s lesz a sajtóban közölve a felhívás a nemzethez, melyet Jókai Mórirt, s melynek vég-szavai: *Emlékezzünk vissza, mit tett érettünk a nagylelkű francia nemzet, midőn a romboló elem által elpusztított Szeged felemeléséhez fogtunk. Itt az alkalkalom a nagy lelkűséget hasonlóval viszonzni.*

Szigeti Imre meghalt.

Budapest, június 6. (Saj. tud. táv.) Mint tudósítónk jelenti *Szigeti* Imre ma délután 71 éves korában hosszú szenvedés után szívbajban meghalt.

A búr béke.

Middelburg, június 6. Smuts búr tábornok ideérkezett és French tábornokkal konferált.

Washington, június 6. Hay külügyminiszter azt írta Louisiana kormányzójának, hogy a beérkezett hivatalos jelentésekben semmi sem bizonyítja, hogy az angolok a halmettei kikötőben embereket toboroztak a délafrikai háború számára. A halmettei tábor csak hajóállomás és nem katonai tábor, sem nem hadiszerek gyűjtőhelye. (M. T. I.)

REGÉNY-CSARNOK.

Tüzzel-vassal.

Írta: Sienkiewicz Henrik.

14.

— Hány fegyverese van a herczegnek?

A pusztában szétszórta kozákok nélküli is van vagy nyolcezer embere, de Sacwilichowski említette, hogy most nagy toborzásokat kezdnek majd meg.

— Oh csak háborút indítana mostanában a herczeg!

— Mondják, hogy a török ellen készül, sőt azt is beszélik, hogy a király fogja vezetni a köztársaság hadait. A tatárok már meg is kapták a figyelmeztetést, hogy hagyjanak föl a mezej munkával. Ott halottam ezt a Krimben, ahol különben is csak azért fogadtak olyan nyájasan, mert híre járt, hogy a király, a hatmanokkal szövetségbe beront Krimbe és elűzi az összes tatárokat.

Longinus égnek emelte a szemét és mindkét karját. Oh irgalmas Isten, mondotta, hozd el mielőbb ezt a háborút, amely a kereszténységnek és nemzetünknek javára fog válni. Nekem pedig szegény bűnösnek add meg, hogy e háborúban végre teljesíthessem a fogadalmaimat, vagy megtaláljam a halált.

— Micsoda fogadalmat tettél?

— Szívesen mondom el szívem legféltettebb titkát néked, nemes lovag. Hosszu történet ez! Hallottad, hogy czimerem szerint feket-levágó a melléknevem. Egyik ősöm, Podbipienta Stoweiko ugyanis három ellenséges lovaggal találkozott, akik szorosán egymás mellett lovagoltak. Nekikrontott és egy csapásra levágta mind a háromnak a fejét.

— Akkor hát nagyon megérdemelte a melléknevét. S ugylátszik, hogy te nemcsak a nevét, hanem a karjának az erejét is örökölted.

— A király jutalmul három ezüstmezőben három kecskefejet adott neki czimerére, mert a három lovag pajzsára is kecskefejek voltak festve. A kardomat is tőle örökölttem, azzal a kötelezettséggel, hogy nevünk jó hírnevét megörizem vele.

— Tisztelet, becsület az ilyen ősöknek!

Longinus nagyokat sóhajtott.

— Én vagyok az utolsó Podbipienta s elég oktanul megfogadtam a troki-i kolostor szűz Máriájának, hogy mindaddig nem lépek az eskető pap elé, s mindaddig erényes, szűzi életet élek, amíg meg nem szerezem ugyanazt a dicsőséget, hogy ezzel a fényes emlékü karddal egy csapásra három ellenség fejét vágom le. Uram Isten, te vagy a tanúm, hogy megtettem minden tőlem telhetőt. Tisztaságomat megőriztem mocsoktalanul, szerelmet sóvárgó szívemethallgatásra kéayszerítettem, ellenben kerestem a háborukat, bátran küzdöttem, — mégse kedvezett a szerencse.

— Még nem ütöttél le három fejet egy csapásra?

— Nem volt alkalmam reá! Hiába, csak nincs szerencsém! Kettőt már vágtam le egyszerre — nem is egyszer! — de hármát még soha. Nem rajtam múlt, végre is nem parancsolhatom meg az ellenségnek, hogy hármával glédában járjon. Isten látja, hogy mennyit szenvedek miatta! Erős is vagyok, gazdag is vagyok, de az idő eljárt, már negyvenöt éves leszek, a szívem szerelemre szomjazik, kihál a nemzetségem és én mégsem juthatok a három fejemhez. Csak afféle kocza-fejlevágó vagyok, akin jót nevet a világ, de én türom, mert Jézusomért és a Máriáért szenvedek.

A lithvániai lovag akkorákat sóhajtott, hogy kanczája, aki földije volt, talán rokonszenve jellel szinte nagyokat horkolt.

— Ne búsulj, jó Longinus; a herceg szolgálatában bizonyára megtalálod majd a három fejedet.

— Adja az Isten!

(Folyt. köv.)

NYILTTER.

Parfumerie Savoly illatszertár

Nagyvárad,

Bémer-tér, Bazárépület, színház-sarok.

Gyár:

Fiók-üzletek:

Budapest, Damjanich-u. 28.

Temesvár, Zágráb.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy fényesen berendezett illatszertáramat, melynek létesítésénél semmi anyagi áldozatot nem kíméltem — felszerelve angol s francia elsőrendű gyártmányokkal, nemkülönben hazai készítményű finom pipere-szappanokkal s az e szakba vágó összes pipere-cikkkel — **folyó hó 31-én megnyitom.**

A n. é. közönség becses pártfogását kérve vagyok

kiváló tisztelettel

Berger Sándor.

KÖZGAZDASÁG.

Pályázat fa- és szénszállításra.

A nagyvárad kir. ügyészség árlejtést hirdet az ügyészségi hivatal és a törvényszéki fogház 1903. évi fűtéséhez szükséges tűzifa és kőszén szállításának biztosítására. A pályázati határidő **július 7.** Ajánlat mindkét tüzelő anyagra külön-külön is tehető.

Értéktőzsdé

Budapest, június 6.

Oszták hitel	— — — —	697.—
Magyar hitel	— — — —	701.—
Allamvasut	— — — —	—
Rimamurányi	— — — —	509.50
Magyar jelzálog	— — — —	472.—
Salgótarjáni	— — — —	—
Wagon-kölcsön	— — — —	—

Határidők.

Budapest, június 6.

Buza októberre	— — — —	8.01
Buza áprilisra	— — — —	8.98
Tenger	— — — —	5.16
Rosa okt.	— — — —	6.58
Zab ápr.	— — — —	— 6.
Káposzta, repesz, szeg.	— — — —	— 96

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. június 6-án.

Magyar aranyjárdék 4%	— — — —	120.60
Magyar koronajárdék	— — — —	97.90
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4,75%	— — — —	120.—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2,75%	— — — —	100.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	— — — —	119.80
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	— — — —	98.—
Italmérési jog megváltási kötvény	— — — —	100.—
Horvát-szlávonföldterhermentesítési kötvény	— — — —	97.50
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	— — — —	200.—
Tiszszabályozás szegezi sorsjegyek kölcsön	— — — —	162.75
Oszták járdék papírban	— — — —	101.80
Oszták járdék ezüstben	— — — —	101.30
Oszták járdék aranyban	— — — —	120.50
Oszták korona járdék	— — — —	99.70
Oszták államsorsjegyek	— — — —	153.—
Oszták magyar bank részvény	— — — —	16.—
Magyar hitelbankrészvény	— — — —	709.—
Oszták hitelintézet részvény	— — — —	702.50
Párisi vista	— — — —	95.22
20 frankos arany (Napoleonkor)	— — — —	1.06
Németbirodalmi márka	— — — —	117.25
Londoni vista	— — — —	240.27
20 márkás arany	— — — —	28.46

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Ö cs. és apost. kir. Felsőháznak legfelső elhatározása folytán.

A katonai jótékony célokra szánt

XXII. cs. kir. államsorsjáték.

Ezen az Oszták örökös tartományokban egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 17.822 nyereményt tartalmaz készpénzben 442.850 korona összegben.

A főnyeremény 200.000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéseért a cs. kir. lottójövedék kezelkedik.

A huzás visszavonhatatlanul 1902. évi június hó 12-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjátékok osztályánál III. ker. Vordere Zollamts-strasse 7. sz. a., továbbá lottógyűjtődékekben, dohánytőzsdékben, adó-, posta-, távirtda és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvétel részére ingyen adatnak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

162.

A cs. kir. lottójövedéki igazgatóság államsorsjátékok osztálya.

Központi Bazár

Nagyvárad, Bémer-tér (Fekete-ház.)

Ajánlja kitűnő minőségű férfi fehér $\frac{2}{2}$ müit feltűnő olcsó szabott árak mellett. — Kitűnő férfi és női bőrkétyű, női, férfi és gyermek harisnyák. Nyakkendők, eső és napernyők rendkívül olcsó árban. — Férfi kalapok, sport sapkák, turista ingek. Szapponok. Illatszerek. Fogporok.

Különös alkalom diszmisszárak és játékok bevásárlására, mert ezen cikkek minden árban kiárusítottak. Szép faldiszkek, vázák, peluche áruk, majolika és terracotta állványok, fali képek, pálmák és más eféle disztárgyak rendkívül olcsón adatnak el.

Az üzlet reggel fél 8-tól este 7 óráig nyitva.

Szíves érdeklődőket kérem szükségleteiket mielőbb beszerezni, míg a választék nagy.

Tisztelettel

A Központi Bazár vezetője
Ajtay Gyula.

Értesítés!

Vonatkozással eddigi hirdetésemre tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a jelzett

olcsóbb eladás

már csak e hó 11-ig tart.

Kitünő tisztelettel

Flegman Ármin,
Nagyvárad, Bémer-tér.

==== Lapunk kiadóhivatala utján megrendelhető csekély havi részletfizetés mellett. ====

==== Franklin Társulat kiadása ====

MAGYAR REMEKIRÓK

A magyar irodalom főbb művei.

Csakis a Franklin-féle **MAGYAR REMEKIROK** gyűjteményében található a magyar klasszikusok összességét, mivel Arany János, Arany László, Bajza József, Czuczor Gergely, Garai János, Kemény Zsigmond, Szigligeti Ede, Tompa Mihály, Vörösmarty Mihály, Vajda János műveinek kiadási joga a Franklin Társulat kizárólagos tulajdonát képezi és azokat más kiadó ki nem nyomathatja.

Minden remekíró munkáit egy kiváló magyar író látja el bevezető méltatással és életrajzzal.

KEDVEZMÉNY A MAGYAR REMEKIRÓK MEGREDELŐINEK.

Shakspere, Petőfi, Arany, Vörösmarty stb. fordításában s mint ilyen, méltó kiegészítője a Magyar Remekírók-nak

A Magyar Remekírók első 5 kötete (I. sor.) már megjelent; félévenként jelenik meg egy-egy ötkötetes sorozat.

A Magyar Remekírók 3 koronás (Shakspere színműivel együtt 4 koronás) havi részletfizetés mellett rendelhetők meg e Rendelő-lap utján, mely kivágandó és megfelelően kitöltve beküldendő a „TISZÁNTUL” kiadóhivatalához.

A magyar nemzeti irodalom kincsesházát képezi a Magyar Remekírók 55 kötete, melyben benn van az összes magyar klasszikusok minden maradandó alkotása. — A magyar klasszikusoknak ez első és egyöntetű összkiadásának ára 55 kötetben, díszes vászonkötésben — 220 korona.

Ezekon kívül benn lesznek a **MAGYAR REMEKIROK** könyvtárában: Balassa Bálint, Berzsenyi Dániel, Csiky Gergely, Csokonai Vitéz Mihály, Deák Ferencz, Eötvös József br., Fazekas Mihály, Gyöngyössi István, Gvadányi József, Kármán József, Kazinczy F., Kisfaludy Károly, Kisfaludy Sándor, Kölcsey Ferencz, Kossuth Lajos, Madách Imre, Mikes Kelemen, Pázmány Péter, Petőfi Sándor, Reviczky Gyula, Széchenyi István gr., Teleki László gr., Zrínyi Miklós, Népies Lyra, Népballadák, Kuruczoköltészet.

RENDELŐ-LAP.

A „TISZÁNTUL” kiadóhivatala utján ezennel megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytárs-tól Budapest, VIII., Üllői-ut 18.

- a) A «Magyar Remekírók» 55 kötetben 220 kor.-ért, fizetendő sorozatonként 20 korona utánvétellel.
b) A «Magyar Remekírók» és Shakspere műveit 240 koronáért, fizetendő sorozatonként 20 korona utánvétellel.
c) A «Magyar Remekírók» és Shakspere műveit 240 koronáért, fizetendő 4 koronás havi részletekben.
d) A «Magyar Remekírók» Shakspere nélkül 220 koronáért, fizetendő 8 koronás havi részletekben.

A gyűjtemény első sorozata megjelent, félévenként jelenik meg egy-egy 5 kötetes sorozat.

A részletek az első szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság pénztáránál Budapesten fizetendők mindaddig, míg a mű teljes vételére kiegyenlítő nincs. A részletek be nem tartása esetén a folytatólagos kötetek a részletek pótlásáig visszatartatnak; a lejárat s le nem fizetett részleteket a Társaságnak jogában áll, a portóköltésig hozzászámítása mellett, postai megbízással beszélni. A részletek elmulasztása esetében a részletfizetési kedvezmény megszűnik és az egész mű vételére esedékessé válik. A vételár első részlete az első szállításkor utánvétetik.

Lakás és kelet:

Név és állás:

Olvasható aláírást kérünk.